

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.670/2022/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Méhes László ügyvéd (cím3)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.004/2022/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 27.P.21.285/2021/24.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes (a továbbiakban: alperes) az egészségügyért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv, amelyet az 506/2020. (XI. 17.) Korm. rendelet 2021. január 1-jei hatállyal hozott létre. Általános feladata az egészségügyi ellátórendszer működésének figyelemmel kísérése, a felülvizsgálatát érintő stratégiai kormányzati döntések megalapozása, melynek keretében közreműködik az egységes és átlátható új nemzeti egészségügyi rendszer kialakításában.

[2] Az alperes feladatairól az 516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet tartalmaz rendelkezéseket, amelyek értelmében – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – ellátja az országos gyógyintézetek és az országos társgyógyintézetek, valamint az állam fenntartásában, illetve tulajdonában lévő egészségügyi intézmények tekintetében az országos kórház-főigazgató számára az adott rendeletben és a kormány által külön rendeletben meghatározott fenntartói és irányítási jogok gyakorlásával kapcsolatos feladatokat. Az alperes feladatait korábban az alperes-be történő beolvadással megszüntetett név látta el.

[3] A felperes 2021. március 8-án elektronikus levélben összesen 14 pontban kérte az alperest arra, hogy az ott meghatározott közérdekű adatokat adja ki részére. Az alperes 2021. március 24-én kelt válaszelevelében arról tájékoztatta a felperest, hogy az 521/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése alapján a válaszadás határidejét 45 nappal meghosszabbította. Ezt követően 2021. április 26-án küldte meg a felperes részére a közérdekű adatkérésre vonatkozó válaszát, amely mindösszesen azt tartalmazta, hogy a felperes „az adatok tekintetében keresse fel a www.koronavirus.hu weboldalt”.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes végleges kereseti kérelmében annak közlésére kérte kötelezni az alperest, hogy hány igazolt koronavírus-fertőzött beteget ápoltak intenzív osztályon 2020. szeptember 1. és 2021. március 8. között napi bontásban (ha ebben a bontásban nem áll rendelkezésre, úgy a lehető legrészletesebb, havi vagy heti bontásban) [eredeti kereset 2. pontja]; hány igazolt koronavírus beteget ápoltak kórházban, de nem intenzív osztályon 2020. szeptember 1. és 2021. március 8. között napi bontásban (ha ebben a bontásban nem áll rendelkezésre, úgy a lehető legrészletesebb, havi vagy heti bontásban) [eredeti kereset 6. pontja]. A 2. és 6. pontban meghatározott adatok közlését kérte kórházankénti bontásban [eredeti kereseti kérelem 9. pontjának módosított megfogalmazása]. Az arra vonatkozó adatok kiadását is kérte, hogy hány ápoló jutott az intenzív osztályon ápolt koronavírusos betegek esetében a betegek az intenzív osztályokon 2020. szeptember 1. és 2021. február 28. között, havi bontásban [eredeti kereseti kérelem 10. pontjának módosított változata]; hány ápoló jutott a nem intenzív osztályon, de kórházban ápolt koronavírusos betegek kezelésére 2020. szeptember 1. és 2021. február 28. között havi bontásban [eredeti kereseti kérelem 11. pontjának módosított változata]; továbbá közölni kérte, hogy az előző két pontban kért adat kórházankénti bontásban hogyan alakult [eredeti kereseti kérelem 12. pontjának módosított változata].

[5] Keresetének indokolása szerint az igényelt adatok közérdekű adatok, amelyek az alperes közfeladatai ellátásával összefüggésben keletkeztek, és az alperes, mint adatkezelő az adatok kiadására köteles. Az alperes az előzetes adatkiadási kérelemre adott válaszában nem hivatkozott arra, hogy a kiadni kért adatok nem léteznének, illetve azokat nem kezeli. Az alperes által megadott honlapon a kért adatok nem lelhetők fel, mert ott csak a beoltottak, az aktív fertőzöttek, az elhunytak, a lakossági karanténban lévők, illetve a mintavételek számára, valamint az igazolt fertőzöttek megyei megoszlására vonatkozó adatok olvashatók.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az eredeti kereseti kérelem számozása szerint a 2. és a 9. pontban igényelt adatok a koronavirus.gov.hu kormányzati weboldalon megtalálhatók. Az alperes azzal is védekezett, hogy az eredeti kereseti kérelem 2. és 6. pontjában megjelölt adatok tekintetében az ott megadott szempontok szerinti nyilvántartást nem vezetnek, így azok kiadására a – 13/2019. (IV. 8.) AB határozatban foglaltakra is tekintettel – nem kötelezhető. Álláspontja szerint abból, hogy a felperes által kért információknak nincs birtokában, az is következik, hogy a maga részéről nem gördített akadályt a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése elé, így ténylegesen a felperes által igényelt adatok kiadását nem tagadta meg.

[7] Az alperes eljárásjogi kifogást is előterjesztett, mert szerinte a felperes a per érdemi szakaszában az eljárás részleges megszüntetésével nem érintett adatok kiadása tekintetében előterjesztett „keresetleszállítása” meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, ezért a módosított kereseti kérelem elbírálására vonatkozó felperesi igény elutasításának van helye.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperes által megadott elektronikus címre küldött elektronikus levélben adja ki a felperesnek az alábbi közérdekű adatokat: hány igazolt koronavírus-fertőzött beteget ápoltak kórház intenzív osztályon 2020. szeptember 1. és 2021. március 8. között napi bontásban és ezen belül kórházankénti bontásban; hány igazolt koronavírusos beteget ápoltak kórházban, de nem intenzív osztályon 2020. szeptember 1. és 2021. március 8. között napi bontásban és ezen belül kórházankénti bontásban. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és az alperest rész-perköltség megfizetésére kötelezte.

[9] Ítéletének indokolásában az alperes ellenkérelmére figyelemmel elsődlegesen azt állapította meg, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a felperes a keresetét leszállíthatta, mert a perfelvétel lezárását követően egyes kérdésekben az alperes álláspontját részben elfogadta.

[10] Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel kizárólag a fennmaradt kereseti kérelmek tekintetében folytatott érdemi vizsgálatot. Általánosságban megállapította, hogy a felperes igénye a koronavírus-járvány kezelésére vonatkozó alapadatokra vonatkozott, amelyek ismerete kiemelt jelentőségű. Kiemelte: az alperes az adatok fellelhetősége tekintetében ellentmondásos nyilatkozatokat tett. Első válaszában azt közölte, hogy az igényelt adatok a koronavirus.gov.hu oldalon megtalálhatók, ez a közlés jogilag az adatok kiadása megtagadásának minősül. Később az alperes részéről úgy nyilatkoztak, hogy csak bizonyos adatok találhatók meg ezen a honlapon (a perben 5. sorszám alatt előterjesztett ellenkérelem), ugyanitt hivatkozott az alperes arra, hogy a többi adat tekintetében azokat az igényelt formában nem kezelik. A perben később az alperes tanúként meghallgatott főigazgató-helyettese úgy nyilatkozott, hogy bizonyos adatokat gyűjtöttek a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban, így azt tudták megmondani, hogy egy adott kórházi osztályon, egy adott időpontban hány koronavírusos beteget kezelnek - erre nézve irányukban napi adatszolgáltatás történt. A tanú azt is elmondta, hogy a jelentések az egyes intézményekből elektronikus úton érkeztek, azok tárolásáról, esetleges megsemmisítéséről érdemi nyilatkozatot tenni nem tudott.

[11] Mindezt az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy az alperes nyilatkozatai nem következetesek, így „megengedhetetlen mértékű jogalkalmazási bizonytalanság” tapasztalható. Megállapította, hogy az alperes feladatairól szóló 516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 5. §-a az alperes feladatainak meghatározásánál csak általános megfogalmazásokat alkalmaz, az adatgyűjtési és az elemzési feladatokat nem konkretizálja, és mindez az Alaptörvény 28. cikkének általános értelmezési szabályával sem pótolható. Rögzítette, hogy

az Alkotmánybíróság 13/2019. (IV. 8.) AB határozata alapján szükséges volt annak vizsgálata, hogy az adatigénylés nyomán az alperesnek kell-e minőségileg új adatbázist létrehoznia, mert erre adatkezelőként nem köteles. Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a 2., 6. és 9. igénypontok esetében a felperes keresete megalapozott. Az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomása alapján arra a megállapításra jutott, hogy megállapítható az alperes részére történő adatszolgáltatás ténye. Nem volt vitatott az, hogy az adatok összesítésével naponta és kórházanként megállapítható, hogy a kérdéses időszakban hány koronavírus-fertőzött beteget kezeltek. Az a hivatkozás, hogy ezeket az adatokat törölték, a perben nem nyert bizonyítást. Az alperes nem igazolta az ilyen módon történő adatkezelés jogszabályi alapjait. Az elsőfokú bíróság ezért ezen kereseti kérelmek tekintetében az adatok kiadására kötelezte az alperest.

[12] A koronavírusos betegeket ápoló intenzív és nem intenzív osztályokon dolgozó ápolók számát illetően (10., 11., 12. igénypontok) ugyancsak az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomása alapján jutott arra a következtetésre, hogy az elismerten beérkezett és ismert adatokból nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy a koronavírus-osztályokon egy-egy napon pontosan hány ápoló dolgozott, ezért ezeket a kereseti kérelmeket elutasította.

[13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését helybenhagyta, és az alperest perköltség megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival. Megállapította az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomása alapján, hogy az alperes a koronavírus-sal kezelt betegek számát illetően betegforgalmi adatokat gyűjtött, amely alapján megállapítható, hogy egy adott kórházi osztályon, egy adott időpontban hány koronavírus-fertőzött beteget ápoltak, és ezek az adatok egy adott időszakra nézve összesíthetők. Megállapítása szerint igazolást nyert, hogy ezek az adatok az alpereshez beérkeztek, a rendelkezésére álltak, így azokat az alperesnek nem kell előállítania. Önmagában az, hogy a létező adatot más formában vagy rendszerezéssel kéri az adatigénylő, nem lehet az igény elutasításának alapja.

[14] Az alperes fellebbezésében tett azon hivatkozása tekintetében, hogy az igényelt adatok szolgáltatása szakértői tevékenységet igényel, a másodfokú bíróság megállapította, hogy erre az alperes korábban nem hivatkozott, azt pedig nem igazolta, hogy ez az információ az elsőfokú ítélet meghozatala után jutott a tudomására, ezért a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján erre új tényként az alperes érdemben nem hivatkozhat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[15] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyzését és a kereset teljes elutasítását kérte.

[16] Megsértett jogszabályként hivatkozott az alperes feladatairól szóló 516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § (1), (2) és (9) bekezdésére, az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.) 35/Q. és 35/R. §-ára, a Pp. 373. § (2) bekezdésére, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdésére.

[17] Kifejtette, hogy a Korm. rendelet csak általánosságban határozza meg az alperes feladatát, további konkrét jogszabályt a felperes nem jelölt meg. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes az egészségügyi közigazgatás csúcsszerve, még nem jelenti azt, hogy a kiadni rendelt adatok nála keletkeztek, illetve kezeli őket. A másodfokú bíróság azon álláspontja, hogy a kiadni rendelt adatok szükségképpen léteznek, még nem jelenti azt, hogy az alperes ezeket az adatokat kezelné. Az elektronikus egészségügyi szolgáltatási tér (a továbbiakban:

EESZT) szabályairól szóló jogszabály, a 39/2016. (XII. 21.) EMMI rendelet úgy rendelkezik, hogy az egyes szolgáltatók kötelesek adatszolgáltatásra a fekvőbeteg szakellátás körében, egyébként pedig a koronavírusos betegeket kezelő osztályok kijelölése napi szinten változott, sőt vegyesen is lehetett normál, illetve intenzív szintű ellátás. Speciális, a koronavírussal kapcsolatos adatszolgáltatást csak 2021. novemberében rendeltek el, így pontos adatok szolgáltatása már csak ezen okból sem volt lehetséges.

[18] Az alperes az Eüak. tv. 35/Q. § és 35/R. § tekintetében előadta, hogy ezen rendelkezések állították fel az ún. COVID-regiszttert, amelyből ugyan megállapítható, hogy milyen adatokat kell közölni, és így az is rögzíthető, hogy léteznek adatok, de ezeket nem kezelte, és jelenleg sem kezeli. Nincsenek adatkezelési céljai, az adatokat csupán továbbítja, az adatok gazdái az egyes egészségügyi szolgáltatók. Az alperes mindezek alapján állította, hogy személyében a felperes nem a megfelelő alperessel szemben indított pert.

[19] A Pp. 373. § (2) bekezdése alkalmazása körében előadta, hogy a Kúria egy korábbi ítélete (Pfv.IV.21.767/2019/6.) alapján megállapítható, hogy amennyiben a perbevonat adatkezelő ténylegesen a kért adatokat nem kezeli, illetve nem állítja elő, akkor azok kiadására nem kötelezhető. A fellebbezésben tett azon hivatkozásuk tekintetében, hogy kizárólag szakértő által specifikált adatbázis-műveletek alapján állíthatók elő a kért adatok, előadta, hogy a Pp. 214. § (3) bekezdése alapján bizonyos speciális esetekben lehetséges új tény állítása, figyelemmel arra is, hogy arra számított, hogy a felperes keresetét az elsőfokú bíróság érdemben elutasítja, így szükségtelennek tartotta a szakértő bevonásának indítványozását az adatok létezését illetően. Csak az elsőfokú bíróságnak a részleges adatkiadásra kötelező ítélete után lett jelentősége annak, hogy a kért adatokat miként lehet előállítani. Előadása szerint részéről ellenkérelem-változtatásról azért sem lehet beszélni, mert mindvégig következetesen a kereset elutasítását kérte.

[20] Az Infotv. 26. § (1) bekezdése megsértése kapcsán előadta, hogy az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomása nem volt ellentmondásos. A nyilvántartásban nem szereplő adatok rendszerezése, szűrése, elemzése magasfokú adatbázis-kezelői gyakorlatot igényel, figyelemmel az igényelt adattömeg rendkívüli nagyságára is. Ehhez képest az alperestől nem volt elvárható az adatok hiányának alátámasztása. Összefoglalóan előadta: a kiadni rendelt adatok szolgáltatásához szakértői szintű adatbázis-műveletek szükségesek, ténylegesen minőségileg más adatbázist kellene létrehozni, erre pedig a kialakult ítélkezési gyakorlat és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján sem kötelezhető.

[21] A felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokai alapján. Álláspontja szerint az alperes adatkezelői minősége a kiadni rendelt adatok tekintetében a jogállását rendező jogszabályból és névli tanúvallomása alapján megállapítható, figyelemmel a jogszabály értelmezésére vonatkozó alaptörvényi rendelkezésre. Az adatkiadási kötelezettség szempontjából közömbös, hogy az alperes hogyan és honnan szerezte be az adatokat. Az alperesnek az EESZT-re vonatkozó hivatkozása elkésett. Erre a hivatkozásra alapozottan az elsőfokú bíróság nem folytatott és indítvány hiányában nem is folytathatott bizonyítást. Ugyancsak elkésettnek minősítette az Eüak. tv. rendelkezéseire vonatkozó hivatkozást, tekintettel arra is, hogy nem egyéni személyes adatok kiadását kérte.

[22] Az új tény előadása kapcsán rögzítette, hogy az alperes önhibáját nem menti ki az az előadás, hogy valamilyen körülményre azért nem hivatkozott, mert úgy gondolta, hogy az elsőfokú bíróság a kereset el fogja utasítani. Kiemelte, hogy az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomását követően az elsőfokú bíróság külön felhívta a peres feleket, hogy esetleges észrevételeiket írásban tegyék meg. A tanú meghallgatásának célja nem az adatkezelés hiányának bizonyítása volt, hanem annak igazolását szolgálta, hogy az alperesnél ténylegesen milyen adatot kezelnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

[24] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó, rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbviteli perorvoslat, melynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[25] Az alperes megsértett jogszabályként jelölte meg az alperes feladatairól szóló 516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdését, amely általánosságban az alperes feladataként jelöli meg azt, hogy az alperes jogszabályban foglalt feladatkörében statisztikai adatokat gyűjt és elemez, illetve a (7) bekezdés szerint működteti az egészségügyi ágazati humánerőforrás-monitoring rendszert, valamint a (9) bekezdés szerint közreműködik a jogszabályokon és nemzetközi megállapodásokon alapuló adatgyűjtésben, összegyűjti és elemzi az egészségügyi ágazatban dolgozók bér- és létszámstatisztikai adatait, valamint az egészségügyi ellátórendszerrel összefüggésben az ágazati döntéshozatalt elősegítő rendszerelemzési feladatokat lát el. Az alperes ebben a körben arra hivatkozott, hogy ez a jogszabály nem részletezi a megadott körön belül az alperes pontos feladatait és ezt más jogszabály sem tartalmazza. Az alperes szerint jogszabály nem írja elő a felperes által igényelt módon történő adatkezelést, illetve nyilvántartás vezetését. A konkrétan igényelt adatok kiadására kötelezés jogalapja az Alaptörvény 28. cikkéből sem vezethető le. Ez a rendelkezés azt tartalmazza, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[26] Az alperes szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte és alkalmazta, amikor arra a megállapításra jutott, hogy az igényelt adatokkal a koronavírus-fertőzött betegek számát illetően napi és kórházankénti bontásban való közléséhez az alperesnek a szükséges adatok rendelkezésre álltak az intenzív osztályokon, illetve a nem intenzív osztályokon kezelt betegek esetében is.

[27] A Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg. A következőkes ítélezési gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének, azaz a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Ez alól kivételt csak az jelent, ha a korábbi értékelés kirívóan okszerűtlen, iratellenes vagy ellentétes a logika, a véleményalkotás alapvető szabályaival (BH1999.44., BH2013.119.). Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes nyilatkozatai ellentmondásosak voltak, illetve alappal tulajdonított döntő jelentőséget az alperes főigazgató-helyettesének tanúvallomásaiban tett azon előadásának, hogy az alperes rendelkezett betegforgalmi adatokkal arra nézve, hogy egy adott napon, egy adott kórházi osztályon hány koronavírus-fertőzött beteget ápoltak. Ehhez képest nem okszerűtlen az a

következtetés, hogy az adott időszakra nézve ezek az adatok összesíthetők. Az alperes csupán hivatkozott arra, hogy mindehhez bonyolult, szakértő igénybevételét igénylő műveletek szükségesek, ezt azonban nem bizonyította és a szakértői bizonyítás szükségességét is csupán a fellebbezésében, elkészen terjesztette elő.

[28] Az Alkotmánybíróság 13/2019. (IV. 8.) AB határozatának indokolásában elvi jelentőséggel állapította meg, hogy közérdekű adat kiadására vonatkozó igény alkotmányos alapjog, az adatigény teljesítésére vonatkozó kötelezettséget is ennek megfelelően kell megítélni. Ezért az adatigény nem tagadható meg arra hivatkozással, hogy a kért adat közvetlenül – például elektronikusan – nem áll rendelkezésre és az egyébként rögzített adat hozzáférhetővé tételéhez idővel és/vagy költséggel járó többletmunkára van szükség. Az, hogy az adatigénylés jelentős terjedelmű, illetve nagy számú adatra vonatkozik, vagy az adatigénylés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételével jár, az Infotv. szabályai szerint nem elutasítási ok, legfeljebb költségtérítés igénylésére adhat alapot. Amennyiben tehát az adatigénylés létező és kezelt adatok kigyűjtésére, meghatározott szempont szerinti kiválogatására vonatkozik, a kérelem alapvetően nem tagadható meg {Indokolás [52], [53] és [54] bekezdés}.

[29] Az alperes főigazgató-helyettese tanúként ugyanakkor olyan nyilatkozatot is tett, hogy az alperesnél a kiadni kért adatokkal nem rendelkeznek, illetve azok törlésre kerültek (18. sorszámu jegyzőkönyv), ezt azonban az alperes nem bizonyította; nem csatolta az adatok kezelésére, archiválására, illetve megsemmisítésére vonatkozó belső szabályzatokat, azaz az adatok megsemmisítésének tényét és módját nem igazolta. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes feladatait meghatározó jogszabály és más jogszabályok sem részletezik az alperes által gyűjtendő adatok körét, még nem ad alapot az információs alapjogból eredő adatkiadási igény megtagadására, különös figyelemmel a tanú azon nyilatkozatára, hogy az adott időszakban az alperes a járványhelyzetről és annak kórházi kezeléséről ténylegesen milyen adatokat kapott.

[30] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott az Eüak. tv. 35/Q. és 35/R. §-ára, amelyek az úgynevezett COVID-regiszter létrehozására és részletes szabályaira vonatkoznak. Ezek a rendelkezések ugyanis a 2021. évi XCIX. törvény 193. §-a alapján 2021. december 1-jétől hatályosak, illetve az ezt megelőzően hatályban volt 333/2021. (VI. 10.) Korm. rendelet nem vonatkozik az adatigényléssel érintett időszakra. A perbeli időszakban hatályban nem lévő rendelkezések nyilvánvalóan az adatigénylés tekintetében nem alkalmazhatók.

[31] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette a Pp. 373. § (2) bekezdését, amikor figyelmen kívül hagyta a fellebbezésében előterjesztett azon hivatkozását, hogy az adatok kiadásához szakértő igénybevételét igénylő műveletek elvégzésére van szükség. Szerinte a jelen esetben fennálltak azok a speciális körülmények, amelyek az új tényre, bizonyítékra, körülményre (az adatigénylés esetleges teljesítéséhez szakértő igénybevételét igénylő műveletekre van szükség) indokolja.

[32] A Pp. 214. § (3) bekezdése szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig előadott tényállításhoz képest eltérő vagy további tény állításának kivételesen – törvény eltérő rendelkezése hiányában – akkor van helye az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig, ha a fél olyan tényre hivatkozik, amely önhibáján kívül, a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után jutott tudomására, illetve következett be [a) pont], vagy tudomására jutó, illetve bekövetkező tényre tekintettel válik a per eldöntése szempontjából jelentőssé [b) pont]. A fellebbezési eljárásra nézve a Pp. 373. § (2) bekezdése ezt úgy konkretizálja, hogy a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén ránézve kedvezőbb

ítéletet eredményezhetett volna. A Pp. 405. § (1) bekezdése szerint a törvény eltérő rendelkezése hiányában a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az e fejezetben (XXIX. fejezet) foglalt eltérésekkel a fellebbezésre vonatkozó szabályok alkalmazásával jár el.

[33] A perbeli esetben az volt megállapítható, hogy a Pp. 373. § (2) bekezdésében rögzített speciális feltételek nem valósultak meg, nem volt olyan új tény vagy körülmény, amelyről az alperes azt állította volna, hogy annak megismerésére az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően került sor, vagy azt követően jutott a tudomására, illetve következett be. Az alperes is azt adta elő, hogy a hivatkozásban szereplő előadását korábban azért nem tette meg, mert arra számított, hogy a felperes keresetét a bíróság egyéb okból el fogja utasítani. Ez a hivatkozás a Kúria szerint nyilvánvalóan megalapozatlan, önmagában az a körülmény, hogy az alperes számára nem várt tartalmú elsőfokú ítélet született, nem olyan rendkívüli körülmény, amely a korábban nem hivatkozott megtagadási ok megnevezését megalapozná, ezért a másodfokú bíróság helytállóan hagyta figyelmen kívül az alperes ezen előadását.

[34] Az alperes további megsértett jogszabályként jelölte meg az Infotv. 26. § (1) bekezdését. Ennek értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. A jelen esetben nem volt vitatott, hogy az alperes közfeladatot lát el, illetve az sem, hogy az igényelt adatok közérdekű adatnak minősülnek. Az alperes ebben a körben ismételt arra hivatkozott, hogy a kért adattal az igényelt formában nem rendelkezik, illetve a rendelkezésére álló adatokból új minőségű adatbázis létrehozására nem kötelezhető.

[35] Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a közfeladatot ellátó szervezet csak ténylegesen létező és általa kezelt adatok kiadására kötelezhető (Kúria Pfv.21.767/2019/6.). Az Alkotmánybíróság 13/2019. (IV. 8.) AB határozatában ezzel egyezően azt rögzítette, hogy az adatkezelő kizárólag a létező, bármilyen módon rögzített és ténylegesen a kezelésében lévő közérdekű adatot köteles kiadni. Adat-előállítási kötelezettség nem következik az Alaptörvényből. Ha a kiadni kért adatnak a kérelmezett általi kezelése nem állapítható meg, ez a közérdekű adatok megismerésére irányuló alapjogi igény teljesítésének akadályát képezi. Annak megítélésakor azonban, hogy az adatigénylés nem egyébként rögzített adatok kiadására, hanem valóban új, a kezelt adatoktól minőségileg eltérő adatok előállítására irányul-e, a legnagyobb gondossággal kell eljárni. A közérdekű adatokhoz való hozzáférés megtagadása ugyanis végső soron megakadályozhatja a közügyekről folytatott nyilvános vitában való tájékozott részvételt {Indokolás [60], [61] bekezdés}.

[36] Az alperesnek az adatok kezelésének hiányára vonatkozó csupán általános hivatkozása nem ad alapot a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a kereset elutasítására. A fent kifejtettek szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a kiadni rendelt adatok léteznek, azokat az alperes kezelte, és az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem igazolta, hogy azokat megsemmisítették.

[37] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket a jogerős ítélet nem sértette meg, a kérelemben megjelölt okokból nem volt ok a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[38] 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 26. § (1) bekezdés

1997. évi XLVII. törvény (Eüak.tv.) 35/Q. §, 35/R. §
516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 5. § (1), (2) és (9) bekezdés
2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 373. § (2) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[39] A felülvizsgálati eljárásban csak azt lehet vizsgálni, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat az abban közölt indokok alapján a jogerős ítélet megsértette-e. Új tény, bizonyíték nem jelölhető meg a felülvizsgálati kérelem alapjaként. Közérdekű adat kiadása körében az adatkezelő új minőségű adatbázis létrehozására nem kötelezhető, de létező és rendelkezésre álló adatok eltérő csoportosítására irányuló igény ebből az okból nem utasítható el.

Záró rész

[40] A Kúria a Pp. 86. § (3) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes jogi képviselével felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján állapította meg.

[41] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *o*) pontja alapján illetékmentes.

[42] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. január 11.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró